

OPINIÓ

CLAUDI MANS

catedràtic emèrit de química de la UB

ARTIFICIAL, NATURALMENT

Quan l'art
s'enamora de la
ciència

Jo Milne és una artista amb una exposició a l'Espai Volar de la Fundació Vila Casas fins al 18 de desembre del 2016. Visualitza teories físiques com la teoria de cordes, la nanotecnologia, els forats de cuc, els quarks o el Big Bang. Fa figures planes o tridimensionals, amb impressió 3D o amb cabdells de cordill de niló. Ha treballat al Citilab de Cornellà, un laboratori ciutadà on desenvolupen projectes relacionats amb arts urbanes i xarxes socials.

Com Milne, altres artistes o pensadors sense una formació específica en ciència estan o han estat fascinats per la ciència. Shimon Peres sentia passió per la nanotecnologia malgrat no haver estudiat res de ciència, només alguns cursos d'agricultura. O Salvador Dalí, que donava a molts dels seus quadres noms científics, va usar il·lusions òptiques que requerien un coneixement profund de les teories de la visió i de la percepció i va experimentar amb l'estereoscòpia, els hologrames o fins i tot projeccions d'espais 4D.

No és que les persones fascinades per la ciència l'entenguin com un científic. La fascinació per la ciència pot venir dels temes que tracta, apassionants en ells mateixos: l'origen de la vida, cap on va l'univers, la reproducció, l'evolució, l'atzar; o per la metodologia científica, que té una aparent exactitud i racionalitat allunyada de les subjectivitats filosòfica, literària o artística. O de l'admiració cap a un científic determinat, per motius que potser no tenen res a veure amb la ciència que fa, com Stephen Hawking i la seva superació de la malaltia, o Einstein i el seu posicionament ètic.

Persuperar el vell problema de les dues cultures, caldrà l'aliança dels científics apassionats per les humanitats i els humanistes fascinats per la ciència. Cal compaginar la reflexió i l'emoció.